

บทที่ 1

บทนำ

เศรษฐกิจในภาวะปัจจุบัน ความต้องการของตลาดมีการเปลี่ยนแปลงและแตกขยายตัวไปอย่างมากมายและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการแข่งขันทางธุรกิจอุตสาหกรรมได้มีอัตราเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก เพื่อให้มั่นใจได้ว่าธุรกิจจะยังคงยืนหยัดอยู่รอดและดำรงอยู่ต่อไปในวงการ ธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งหลายจึงต่างพยายามพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา และนำกลยุทธ์ทางธุรกิจมาใช้อย่างหลากหลายมากขึ้น ทั้งทางด้านราคา, คุณภาพ, การตรงต่อเวลาที่นัดหมายในการส่งมอบ ตลอดจนการให้บริการก่อนการขายและหลังการขาย ทำให้ธุรกิจอุตสาหกรรมต่าง ๆ มีต้นทุนในการผลิตมากยิ่งขึ้นเพื่อให้ได้สินค้าหรือบริการที่สร้างความพึงพอใจตรงกับความต้องการของลูกค้าและเป็นที่ยอมรับของสังคม แต่การที่จะเพิ่มราคาสินค้าหรือบริการกลับพบว่าเป็นเรื่องลำบาก เนื่องจากภาวะของตลาดในปัจจุบันที่เป็นของผู้บริโภค ดังนั้นการวิเคราะห์และพัฒนาระบบการคิดต้นทุนให้ถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุดนั้น จะทำให้องค์กรทราบ โครงสร้างต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทได้ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่มีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์สูง มีจำนวนการผลิตหลายขั้นตอนและมีความซับซ้อนในกระบวนการผลิตมากนั้น โรงงานเหล่านี้มักประสบปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดต้นทุนการผลิต โดยหากมีการพัฒนาและปรับปรุงระบบการคิดต้นทุน ก็จะเป็นส่วนช่วยให้ผู้บริหารสามารถดำเนินนโยบายการผลิต ควบคู่ไปกับนโยบายทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารจะนำข้อมูลต้นทุนเหล่านี้ไปประกอบการตัดสินใจดำเนินการภายในองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรให้สูงขึ้น อันจะทำให้สามารถควบคุมต้นทุนการผลิต ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงต่อไปในอนาคต

สำหรับอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์บรรจุภัณฑ์ซึ่งมีบทบาทสนับสนุนอุตสาหกรรมอื่น ๆ อย่างมาก เพราะว่าผลผลิตทางอุตสาหกรรมและเกษตรอุตสาหกรรมมากกว่าร้อยละ 70 ต้องใช้บรรจุภัณฑ์ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ทำหน้าที่ป้องกันผลผลิตจากสภาวะสิ่งแวดล้อมภายนอก รักษาคุณภาพของผลผลิต ให้เก็บได้นานที่สุด ก่อให้เกิดความสะดวกสบายในการนำผลผลิตนั้นมาใช้และเป็นการสร้างความปลอดภัยแก่ผลผลิตเองและผู้บริโภคอีกด้วย นอกจากนี้บรรจุภัณฑ์ยังช่วยเพิ่มคุณค่าของผลผลิตที่อยู่ภายในเนื่องจากเป็นภาพพจน์แรกๆที่ผู้บริโภคได้สัมผัส และมีบทบาทสำคัญในการชี้ขาดการตัดสินใจของผู้บริโภคต่อสินค้าและการบริการต่าง ๆ

ประเภทของอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์บรรจุภัณฑ์

1. การพิมพ์บรรจุภัณฑ์หรือหีบห่อปลอดเชื้อ บรรจุภัณฑ์ปลอดเชื้อ เป็นบรรจุภัณฑ์สำหรับน้ำอาหาร เช่น ผลไม้ น้ำมะเขือเทศ ซอสมะเขือเทศ และอาหารอื่น ๆ ที่ฆ่าเชื้อจุลินทรีย์แล้ว โดยไม่ต้องแช่ในตู้เย็นเวลาเก็บ บรรจุภัณฑ์เหล่านี้จึงต้องใช้กระดาษแข็ง พลาสติก และชั้นลามิเนตพิเศษ ซึ่งต้องผ่านการฆ่าเชื้อด้วยไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์
2. อุตสาหกรรมการพิมพ์ฉลาก ฉลากที่นิยมใช้จะใช้กาวยิปโซไปปะติดบนกระป๋องและขวดบรรจุภัณฑ์ น้ำผลไม้ ขวดยา เครื่องสำอาง ของใช้ในบ้านและผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรม
3. อุตสาหกรรมกล่องลูกฟูก กระดาษที่ใช้ทำกล่องลูกฟูกทำมาจากกระดาษกราฟมีลักษณะและสมบัติแตกต่างกันหลายชนิด ทั้งกระดาษเหนียวทำผิวกล่องและกระดาษบุภายใน เป็นอาทิ กระดาษลูกฟูกเป็นที่ใช้งานกันอย่างกว้างขวาง แล้วแต่ลักษณะของสินค้า เพราะสามารถออกแบบให้มีชั้นต่าง ๆ หลายชั้น
4. อุตสาหกรรมถุงกระดาษเหนียว มีตั้งแต่ชั้นเดียวจนถึงหลายชั้น นิยมใช้การพิมพ์ระบบตัวเรียงเป็นส่วนใหญ่ จำนวนสีที่พิมพ์มีตั้งแต่ 1 ถึง 4 สี แต่ส่วนใหญ่มักพิมพ์ 2 สี โดยการออกแบบพิมพ์ โดยใช้สีพื้นของถุงกระดาษเป็นสีประกอบ แม่พิมพ์ใช้โฟโตพอลิเมอร์เพลต สินค้าที่บรรจุมีตั้งแต่ ผงชูรส เม็ดพลาสติกชนิดต่าง ๆ อาหารสัตว์ จนถึงปูนซีเมนต์
5. อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ฝาฉีก ฝาฉีกที่ใช้อยู่ในขณะนี้ ส่วนใหญ่เป็นของที่ผลิตในประเทศ การพัฒนาทางเทคโนโลยีครั้งหลังสุด ฝาแมกซ์ได้รับการออกแบบให้สะดวกแก่ผู้ใช้ง่ายต่อการฉีก ฝาแบบที่มีวงแหวนยื่นออกมาที่ขอบฝา เพื่อใช้ดึงเวลาเปิด
6. อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์กระดาษแข็ง ส่วนใหญ่จะพิมพ์ก่อน แล้วค่อยนำมาแปรสภาพปั๊มตัดขึ้นรูป ปิดผนึกทำกล่องบรรจุ นอกจากใช้กระดาษแข็งทำหีบห่อแล้ว ยังใช้พิมพ์แผ่นโฆษณาทำแฟ้มเอกสาร ทำปกสมุดแข็ง เป็นต้น
7. อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ภาชนะแก้ว วัตถุประสงค์ที่ใช้ทำมีทราย ซิลิกาเจล โซดาแอช เป็นต้น กระบวนการผลิตจะต้องต่อเนื่องกันเป็นปี ๆ เพราะว่าแม่พิมพ์มีราคาสูง จึงต้องการปริมาณงานแต่ละครั้งเป็นจำนวนมาก
8. อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์กระป๋อง ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ที่บรรจุในกระป๋อง ได้แก่ อาหารทะเล ผลไม้ ผัก ผลิตภัณฑ์นม และอาหารอื่น ๆ
9. อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์พลาสติก อุตสาหกรรมชนิดนี้มีอัตราการเจริญเติบโตเร็วกว่าบรรจุภัณฑ์อื่น ๆ สำหรับพลาสติกและฟิล์มพลาสติกที่ใช้ในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ที่มีมากในท้องตลาด คือ PE, PP, OPP และ PET

ในภาคการผลิต อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์บรรจุภัณฑ์ในประเทศไทยในระยะแรกๆ ผลิตขึ้นเพื่อใช้บริโภคภายในประเทศเท่านั้น ต่อมาโรงพิมพ์บรรจุภัณฑ์ต่างๆ ได้นำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามา

ใช้เพื่อทดแทนกับประเทศที่พัฒนา นอกจากนี้การผลิตก็ขยายตัวออกไปไม่เพียงแต่จะสนองความต้องการของคนในประเทศเท่านั้น ยังสามารถนำส่งเป็นสินค้าออกเพื่อนำเงินตราเข้าประเทศได้เช่นกัน แต่เนื่องจากสภาพในปัจจุบันได้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจขึ้นในหลายประเทศ ส่งผลให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ ต้องประสบกับภาวะ การแข่งขันที่สูงขึ้น และจากการที่ผู้ประกอบการขาดความรู้ความเข้าใจในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะในปัจจุบันผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ยังไม่เห็นถึงความสำคัญของการคำนวณต้นทุนสินค้าแต่ละผลิตภัณฑ์ ทำให้ไม่ทราบต้นทุนการผลิตที่แท้จริงเป็นเท่าไร ต้นทุนการผลิตแต่ละขั้นตอนนี้เป็นเท่าไร การประมาณต้นทุนสินค้าล่วงหน้าใช้วิธีประมาณจากประสบการณ์ และประเมินผลการประกอบการ โดยดูจากยอดรายรับรวมและค่าใช้จ่ายรวมเท่านั้น โดยไม่ได้คำนึงถึงว่าต้นทุนของแต่ละผลิตภัณฑ์เท่าไร ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการบริหารงานการผลิต ทำให้ความสามารถในการต่อรองราคาหรือการประมูลลดลง ส่งผลให้จำนวนงานมีน้อยลง

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. พัฒนาและปรับปรุงระบบการคิดต้นทุนของผลิตภัณฑ์ภายในโรงงานให้มีความเหมาะสม เพื่อให้ได้ต้นทุนการผลิตที่ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริง
2. จัดสร้างระบบการคำนวณต้นทุน โดยอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตงานวิจัย

1. ศึกษากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตของโรงงานตัวอย่างเท่านั้น
2. จัดทำระบบการคิดต้นทุนตามกระบวนการที่สอดคล้องกับกระบวนการผลิต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ระบบและวิธีการในการคิดต้นทุนตามกระบวนการ
2. เป็นข้อมูลในการกำหนดราคาขาย
3. เป็นข้อมูลที่ใช้ในการบริหารและตัดสินใจ
4. เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจในการทำวิจัย และพัฒนาระบบการคิดต้นทุนให้มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการวิจัยและการดำเนินงาน

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัย และทฤษฎีที่มีความเกี่ยวข้องกับระบบการคิดค้นทุนการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม
2. ศึกษากระบวนการดำเนินงาน และกระบวนการผลิตของโรงงานตัวอย่าง
3. ศึกษากระบวนการคำนวณต้นทุนการผลิตแบบเดิมของโรงงาน และวิเคราะห์ถึงจุดบกพร่องของระบบการคิดค้นทุนแบบเดิม
4. วิเคราะห์องค์ประกอบของต้นทุนการผลิต เช่น วัตถุดิบ แรงงาน ค่าใช้จ่ายโรงงานหรือ โสหุ้การผลิต และกระบวนการผลิต
5. จัดวางระบบการคิดค้นทุนตามกระบวนการสำหรับโรงงาน
6. พัฒนาโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์สำหรับการคำนวณต้นทุน เพื่อนำมาใช้สนับสนุนการดำเนินงาน
7. ตรวจสอบผลการคิดค้นทุนตามกระบวนการพร้อมทั้งเปรียบเทียบผลการคำนวณ ต้นทุนตามกระบวนการกับระบบการคำนวณต้นทุนแบบเดิม
8. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลงานวิจัยในครั้งนี้จะใช้เวลาในการดำเนินงานวิจัยประมาณ 1 ปี โดยที่ได้จัดทำแผนในการดำเนินงานวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังแสดงในแผนการดำเนินงานวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

